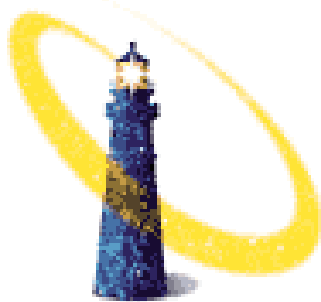

Netscape Navigator 4

Upute za korištenje

Netscape Navigator je program za pregledavanje World Wide Weba (WWW-a), ili kako se to uobičajeno kaže, Web stranica. *World Wide Web* je dio Interneta i to njegov najpopularniji dio. Postoje mnogi drugi servisi na globalnoj računalnoj mreži, no *Web* ih je, zbog svoje jednostavnosti uporabe, nadmašio po broju korisnika.

Program *Navigator* dio je besplatnoga programskog paketa za korištenje Interneta - *Netscape Communicator 4*, proizvod američke kompanije *Netscape*, jedna od prvih kompanija u svijetu koja se početkom 90-tih godina specijalizirala za izradu upravo Internet softvera. *Navigator* je dugo vremena bio najrasprostranjeniji i najpopularniji web-pretraživač na Internetu, danas ovaj program upotrebljava više od 40 posto svih Internet surfera.

POKRETANJE PROGRAMA

Netscape Navigator možete pokrenuti na jedan od slijedećih načina:

Klikom na ikonu **Netscape Communicator** na desktopu

Klikom na gumb **Start / Programs / Netscape Communicator / Netscape Navigator**

Ako je otvoren bilo koji program iz paketa *Communicator*, klikom na **prvu ikonicu** u donjem desnom kutu prozora

NAVIGACIJSKA TRAKA

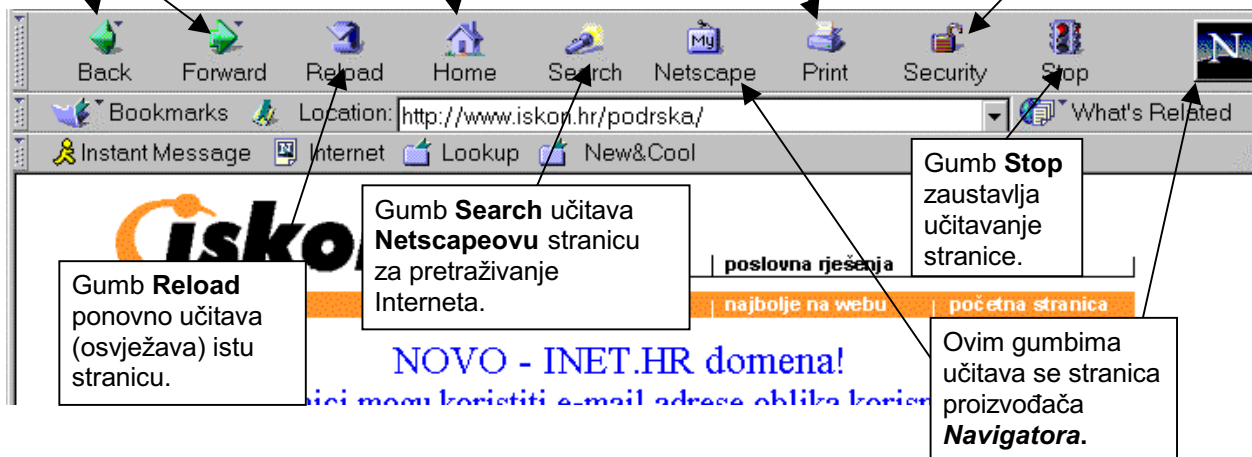
Navigacijska traka (Navigation Toolbar) je traka s gumbima za brzo manipuliranje web stranicama. Nalazi se ispod trake s padajućim izbornicima. Nju ćete često koristiti, jer se na njoj nalaze sve najvažnije opcije za surfanje.

Gumbi **Back** i **Forward** služe za prebacivanje na prethodnu ili iduću (ukoliko ste prije toga kliknuli na **Back**) web stranicu.

Gumbom **Home** učitava se početna stanicu (navedena u **Navigatoru**).

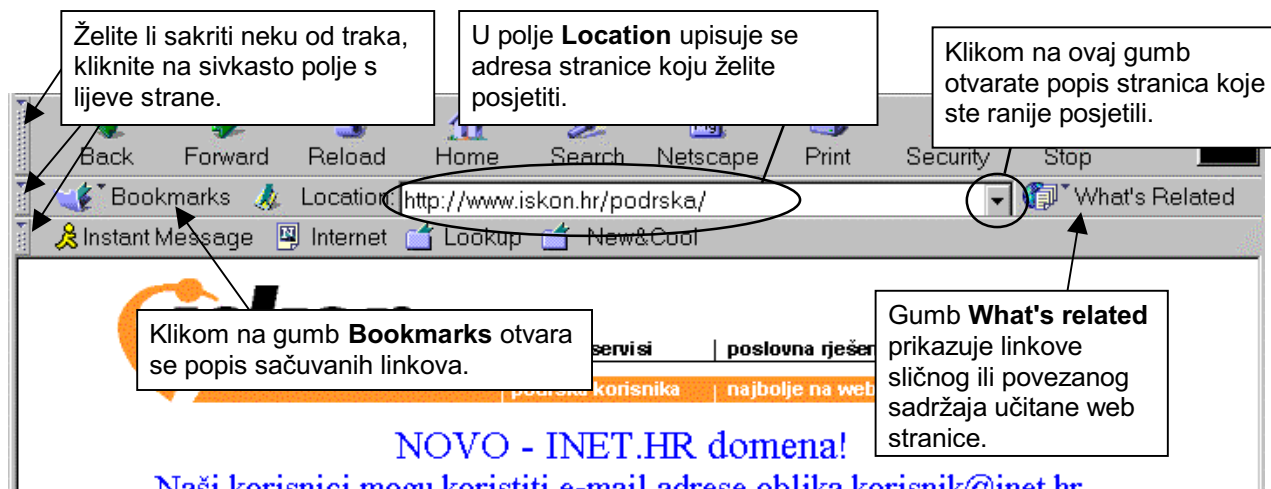
Gumbom **Print** printate učitane stranicu.

Gumb **Security** pokazuje sigurnosna svojstva učitane stranice.

LOKACIJSKA I OSOBNA TRAKA

Lokacijska traka (Location Toolbar) služi za upisivanje adrese web -stranice koju želite vidjeti, ujedno pomoću nje možete sačuvati adrese stranica (*linkove*) koje vas zanimaju, te ih kasnije ponovo koristiti bez ponovnog učitavanja u polje **Location**.

Osobna traka (Personal Toolbar) (najniža traka) sadrži gumbe s linkovima na web stranice: s novostima, sa zanimljivostima, za traženje osoba i sl. (**Internet**, **Lookup** i **New&Cool**).

Osim što trake možete sakriti (klikom na navedena sivkasta polja), možete ih i preslagivati (kliknite na navedeno sivkasto polje i odvučite traku gore ili dolje (držeći pritisnutu tipku miša).

KAKO SAČUVATI LINK WEB STRANICE?

Kada naiđete na web stranicu koju želite i ubuduće posjećivati, a kako ne bi morali zapisivati njezinu adresu, *Navigator* nudi mogućnost pospremanja linka web stranice u **Bookmarks**.

To se obavlja na slijedeći način:

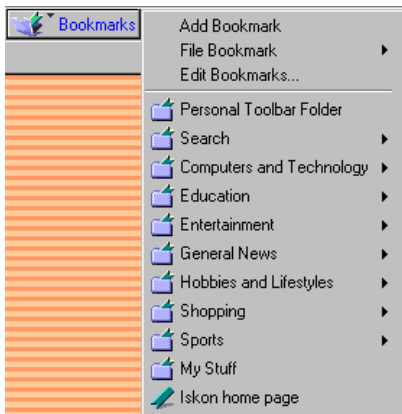
1. Učitajte web stranicu čiji link želite sačuvati.
2. Kliknite na gumb ispred riječi **Location** u lokacijskoj traci, te ga odvučite (držeći lijevu tipku miša) na gumb **Bookmarks**.
3. Otvorit će se popis sačuvanih linkova.
4. Ako link želite spremiti u neki od foldera (direktorija), tada ne puštajte lijevu tipku miša, već odvučite link do željenog foldera.
5. Kad dovučete link do željenoga foldera, otpustite tipku miša i - link je spremljen!

Osim gore navedenog, postoje i jednostavniji načini spremanja linkova:

- Klikom na **Bookmarks**: osim što se pokažu svi linkovi stranica koje su spremljene, imate mogućnost da klikom na **Add Bookmarks** (prva opcija) spremite link učitane stranice.
- **Desnim klikom** miša: otvara se padajući meni koji sadrži opciju **Add Bookmarks**.
- Kombinacijom tipki **<Ctrl+D>**: najjednostavniji način spremanja linkova. Link učitane stranice automatski se sprema u **Bookmarks**.

KORIŠTENJE I ORGANIZIRANJE BOOKMARKA

Želite li koristiti neke od linkova koje ste pospremili ili, potrebno je samo kliknuti na gumb **Bookmarks**, nakon čega će se cijeli popis linkova otvoriti u obliku padajućeg izbornika.

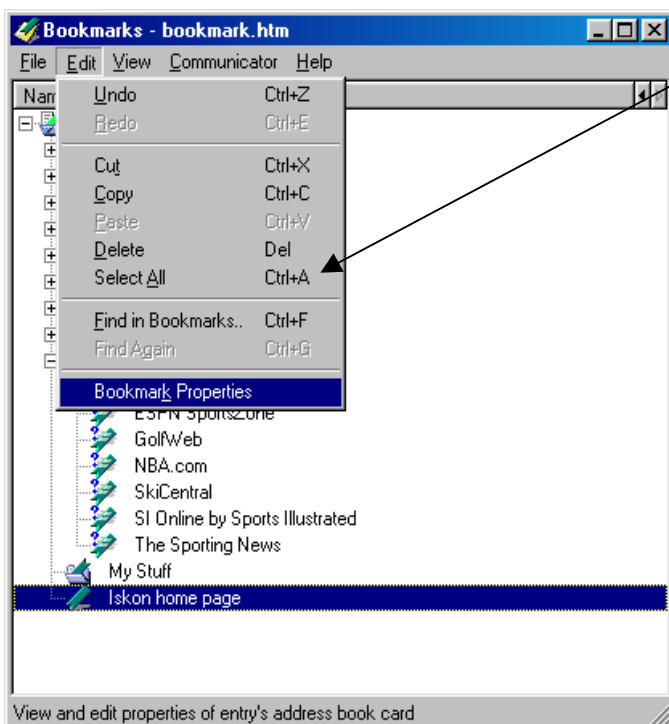
Linkovima se koristite kao s opcijama kod ostalih padajućih izbornika. Klikom na link, učitavate web stranicu.

Navigator u svom *bookmarku* ima mnoštvo linkova, koje je postavio proizvođač. Oni su raspoređeni po direktorijima ili bolje rečeno po kategorijama (postavljanjem mišjeg kursora na direktorij, njegov sadržaj se otvara u padajućem izborniku). Ti linkovi Vam mogu biti od velike pomoći jer Vas oni vode na neke od najboljih web stranica (ovisi o kategoriji).

Kao što vidite, spremanje i korištenje linkova u *bookmarku*, vrlo je jednostavno. S vremenom se možete suočiti s nekoliko problema sa spremljenim linkovima. Može Vam se, npr., dogoditi da jedan od linkova (ili čak više njih) ne radi, tj. ne učitava se web stranica na koju se taj link odnosio. *Navigator* daje poruku da ta stranica ne postoji. Ujedno i sam *bookmark* nakon nekog vremena može postati poprilično nezgrapnan za korištenje (ako je popis linkova predugačak). Navigator omogućava vrlo lagano i jednostavno organiziranje bookmarka, pa tako i brisanje linkova čije web stranice više ne postoje.

OTVARANJE PROZORA S POPISOM LINKOVA

- Pritisnite gumb **Bookmarks** na lokacijskoj traci. Odaberite opciju **Edit Bookmarks...** i otvoriti će se novi prozor s popisom linkova.
- Kombinacijom tipki **<Ctrl+B>** također otvarate prozor s popisom linkova.

ORGANIZIRANJE SPREMLJENIH LINKOVA

Nakon što ste otvorili prozor, kliknite na link, zatim kliknite padajući izbornik **Edit** u kojem dobivate opcije za rad s linkovima:

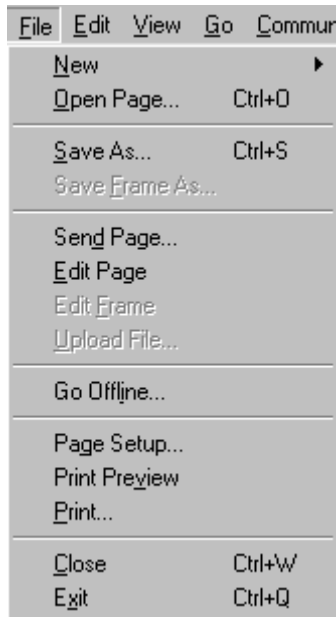
- **Cut** - prebacujete link iz jednog foldera u drugi.
- **Copy** - prebacujete kopiju linka u drugi folder.
- **Delete** - brišete link (isto postizete i tipkom **Delete**).
- **Find in Bookmarks...** - pretraživanje po linkovima.
- **Bookmark Properties** - podaci o spremljenom linku. Preko ove opcije možete link i preimenovati.

Padajući izbornik je popis opcija koje se prikažu kada kliknete na jednu od opcija pri vrhu *Navigatorova* prozora.

File Edit View Go Communicator Help

Podvučeno slovo (uvijek) u kombinaciji s tipkom Alt, postiže isto što i klik na tu opciju. Opisati ćemo samo one opcije u padajućim izbornicima koje služe za pregledavanje web stranica. *Navigator* u svojim izbornicima sadrži i opcije za pokretanje drugih programa: za slanje i primanje e-pošte (*Messenger*), čitanje news grupa, vođenje dnevnika poslova itd. Te opcije nećemo detaljnije opisivati.

PADAJUĆI IZBORNİK FILE

File / New / Navigator Window - otvara novi prozor *Navigatora*. Ostale opcije **Message** (slanje e-pošte), **Blank Page**, **Page From Template** i **Page From Wizard** (koriste se za obradu web stranica) nisu vezane za pregledavanje web stranica.

File / Open Page... - otvara dijaloški okvir za upisivanje adrese stranice koju želite vidjeti.

File / Save As... - otvara dijaloški okvir pomoću kojeg snimate učitanu web stranicu na svoj računalni disk.

File / Save Frame As... - otvara dijaloški okvir za snimanje sadržaja okvira (*frame*) koji se nalazi na učitanom web stranicu.

File / Send Page, Edit Page, Edit Frame, Upload File - opcije vezane uz obradu web stranica.

File / Go Online... ili **File / Go Offline...** - opcije kojima otvarate prozor u kojem navodite *Communicatoru* što da obavi nakon što ste se modemom spojili (ili otpojili) na Internet.

File / Page Setup... - otvara dijaloški okvir u kojem određujete oblik i veličinu stranice za printanje.

File / Print Preview... - otvara prozor s prikazom kako će izgledati isprintana web stranica.

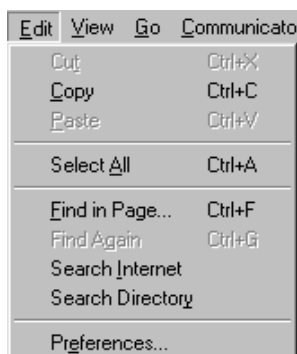
File / Print... - otvara prozor za printanje stranice.

U padajućem meniju **File** opcije **Close** i **Exit** imaju vrlo slične funkcije:

File / Close zatvara trenutni *Navigatorov* prozor, no ostali ostaju otvoreni.

File / Exit zatvara sve prozore i završava rad u *Communicatoru*.

PADAJUĆI IZBORNİK EDIT

Padajući izbornik **Edit** sadrži standardne opcije **Cut**, **Copy**, **Paste** i **Select All**, poznate svim malo iskusnijim korisnicima računala.

Edit / Find in Page... - otvara dijaloški okvir pomoću kojeg u učitanom web stranicu tražite neku riječ ili niz znakova.

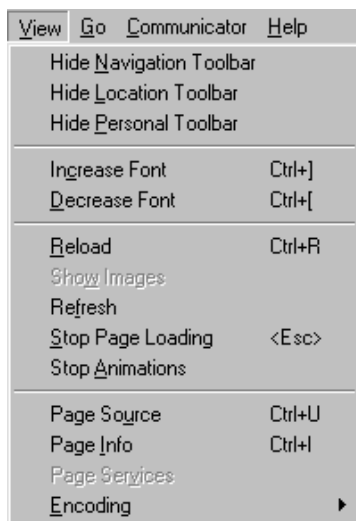
Edit / Find Again - ponavljanje traženja riječi ili niza znakova navedenih u prozoru **Find in Page**.

Edit / Search Internet - odlazi na *Netscapeove* web stranice za pretraživanje Interneta.

Edit / Search Directory - otvara prozor za traženje osoba na Internetu.

Edit / Preferences... - otvara dijaloški okvir za podešavanje raznih opcija u *Netscape Communicatoru*.

PADAJUĆI IZBORNIK VIEW

Ako se hrvatski znakovi (č, ć, š, ž, đ) ne prikazuju ispravno na ekranu, odaberite opciju **View / Encoding** i iskušajte opcije **Central European (ISO-8859-2)** i **Central European (Windows 1250)**. Ako se nakon odabira jedne od dviju opcija hrvatski znakovi prikazuju ispravno, odaberite opciju **View / Encoding / Set Default Encoding** kako biste osigurali da *Navigator* i ubuduće dobro prikazuje hrvatske znakove.

View / Show Navigation Bar ili **View / Hide Navigation Bar** - pokazuje (*Show*) ili skriva (*Hide*) navigacijsku traku s gumbima.

View / Show Location Toolbar ili **View / Hide Location Toolbar** - pokazuje (*Show*) ili skriva (*Hide*) lokacijsku traku za upisivanje adrese web stranice.

View / Show Personal Toolbar ili **View / Hide Personal Toolbar** - pokazuje (*Show*) ili skriva (*Hide*) osobnu traku s linkovima.

View / Increase Font - povećava veličinu slova na web stranici

View / Decrease Font - smanjuje veličinu slova na web stranici

View / Reload - ponovno učitava istu stranicu s Interneta. Ova opcija ima isti učinak kao pritisak gumba **Reload** na navigacijskoj traci.

View / Show Image - ako je Navigator ne prikazuje slike na web stranicama, ova opcija uključuje učitavanja slika.

View / Refresh - ponovno učitava istu stranicu, ali ne s Interneta već iz spremnika (*cache*) na vašem računalu.

View / Stop Page Loading - prekida učitavanje stranice. Ova opcija ima isti učinak kao pritisak gumba **Stop** na navigacijskoj traci.

View / Stop Animations - zaustavlja animacije na učitanj stranici.

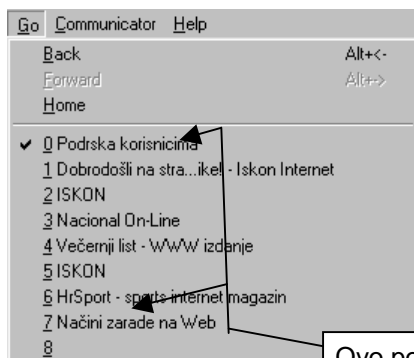
View / Page Source - prikazuje na ekranu *HTML*-kôd učitanj stranice.

View / Page Info - otvara prozor s informacijama o učitanj stranici: strukturi stranice, veličini datoteke, linkovima na stranici itd.

View / Page Services - otvara prozor s informacijama o uslugama koje se nude na web stranicama (opciju je moguće koristiti samo na web stranicama koje tu opciju podržavaju).

View / Encoding - otvara padajući meni s opcijama za prikazivanje web stranica na različitim jezicima i s različitim specijalnim znakovima (ćirilčni, arapski, japanski, kineski znakovi itd.).

PADAJUĆI IZBORNIK GO

Go / Back - Učinak ove opcije identičan je pritisku gumba **Back** na navigacijskoj traci.

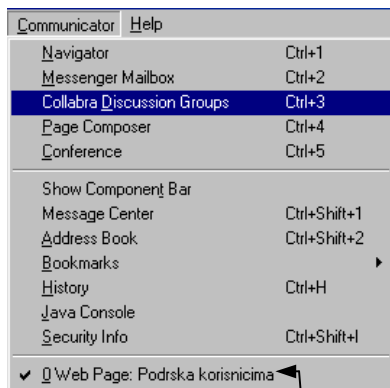
Go / Forward - Učinak ove opcije identičan je pritisku gumba **Forward** na navigacijskoj traci.

Go / Home - Učinak je identičan pritisku gumba **Home** na navigacijskoj traci.

Ovo područje predstavlja popis svih stranica koje ste posjetili od zadnjega pokretanja *Navigator*. Naziv stranice koja je trenutno prikazana na ekranu, označena je kvačicom (✓).

PADAJUĆI IZBORNIK COMMUNICATOR

Najveći broj opcija u ovom izborniku služi za pokretanje različitih aplikacija koje nisu vezane uz surfanje webom. Broj aplikacija koje su dostupne u ovom izborniku može varirati ovisno o tipu *Netscape Communicatora* kojeg imate instaliranog na računalu.

Na kraju padajućeg menija *Communicator* nalazi se popis svih otvorenih prozora *Communicator*ovih aplikacija. Naziv aktivnog prozora označen je kvačicom (✓).

Communicator / Show Component Bar ili Communicator / Dock

Component Bar - prikazuje (*Show*) ili sklanja na rub (*Dock*) traku s gumbima za pokretanje četiri aplikacije iz *Netscape Communicator* programskog paketa. Ako je traka sklonjena na rub (*Dock*), nalazi se u donjem desnom kutu *Netscape*ova prozora.

Communicator / Bookmarks - otvara meni s popisom spremljenih linkova, te s opcijama za linkove.

Communicator / History - otvara prozor s popisom linkova koje ste posjetili u posljednje vrijeme.

Communicator / Java Console - otvara konzolu za upisivanje naredbi u Javi (opcija za napredne korisnike).

Communicator / Security Info - Učinak ove opcije isti je pritisku gumba **Security** na navigacijskoj traci.

POPIS APLIKACIJA

Messenger Mailbox je aplikacija za primanje i slanje e-pošte.

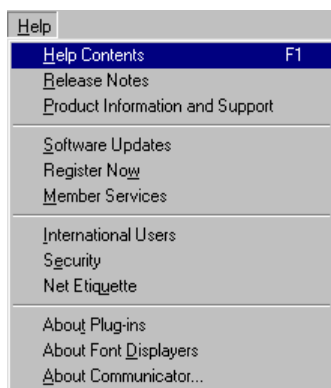
Collabra Discussion Groups je aplikacija za čitanje news grupa

Page Composer je aplikacija za izradu i obradu web stranica.

Conference je aplikacija za glasovnu komunikaciju sa drugim korisnicima.

Napomena: Broj aplikacija vam pod ovim padajućim menijom može varirati. Ovisi o broju aplikacija kojih imate na svojem računalu, a *Communicator* ih podržava.

PADAJUĆI IZBORNIK HELP

Help / Help Contents - otvara prozor s pomoći za korištenje *Netscape Communicatora* (možete ga koristiti i ako niste spojeni na Internet).

Help / Release Notes - informacije o različitim načinima korištenja *Communicatora*; za ovu opciju potrebno je biti spojen na Internet.

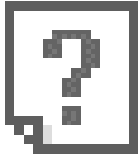
Help / Product Information and Support - informacije o proizvodu i pomoći koju možete dobiti od proizvođača; za ovu opciju potrebno je biti spojen na Internet.

Help / Software Updates - informacije o novim verzijama programa; za ovu opciju potrebno je biti spojen na Internet.

Help / Register Now - registracija programa putem Interneta.

Help / Member Services - link na *Netscape*ove web stranice za korisnike koji žele objavljivati svoje stranice na Internetu.

Help / International Users - link na *Netscape*ove web stranice za ne-američke korisnike programa; za ovu opciju potrebno je biti spojen na Internet.

Help / Security - link na *Netscapeove* web stranice o sigurnosti; za ovu opciju potrebno je biti spojen na Internet.

Help / Net Etiquette - link na *Netscapeove* web stranice koje se odnose na informacije o korištenju Usenet-a (news grupa); za ovu opciju potrebno je biti spojen na Internet.

Help / About Plug-ins - otvara stranicu s popisom dodataka (plug-ins) instaliranih u *Navigatoru*.

Help / About Font - otvara prozor s popisom instaliranih prikazivača fontova.

Help / About Communicator... - otvara stranicu s informacijama o programskom paketu *Netscape Communicator*.

RAD S DESNOM TIPKOM MIŠA

Nakon što učitate web stranicu i kliknete desnu tipku miša, otvoriti će se pomoćni meni s opcijama pomoću kojih možete obavljati neke od funkcija *Navigatora*.

Broj opcija koje su ponuđene ovisi u kojem djelu web stranice ste kliknuli desno u tipku miša (nad tekstom, slikom ili nekim linkom na stranici).

STANDARDNI IZBORNIK Standardni izbornik pojavljuje se kad mišem kliknete na bilo kojem dijelu stranice, osim nad slikom ili linkom unutar same stranice. U izborniku se pojavljuju opcije **Back**, **Forward**, **Reload** i **Stop**. Imaju istu funkciju kao i gumbi u navigacijskoj traci.

- **View Source** - otvara prozor u kojem vidite *HTML* kôd učitane stranice.
- **View Info** - otvara prozor u kojem možete pročitati sve informacije vezane uz učitane stranicu.
- **Set As Wallpaper** - ovom opcijom sliku na koju ste kliknuli (može biti i pozadinska slika - *background*) stavljate na desktop vašeg računala kao pozadinu.
- **Add Bookmark** - spremate link učitane stranice u bookmark.
- **Create Shortcut** - kreirate shortcut linka koji ste kliknuli. Ikona se smješta na desktop vašeg računala.
- **Send Page** - otvara prozor pomoću kojega možete učitane stranicu poslati e-poštom.
- **Save Background As...** - otvara dijaloški okvir pomoću kojega na vaše računalo snimate pozadinsku sliku (*background*) učitane stranice.

Osim ovih opcija standardnog izbornika, može se pojaviti još nekoliko opcija ukoliko desno kliknete na sliku ili link na učitanoj stranici, a neke od tih opcija su:

- **Open in New Window** - ova se opcija pokazuje kad kliknete nad linkom (ili slikom koja je ujedno i link). Klikom na tu opciju otvarate novi prozor *Navigatora* u kojem će se učitati web stranica na koju se link odnosio.
- **View Image (ime.gif)** - ova se opcija pokazuje kad kliknete nad nekom slikom. U zagradi se nalazi naziv slike. Ova opcija omogućava da u *Navigatorovom* prozoru učitate samo tu sliku.

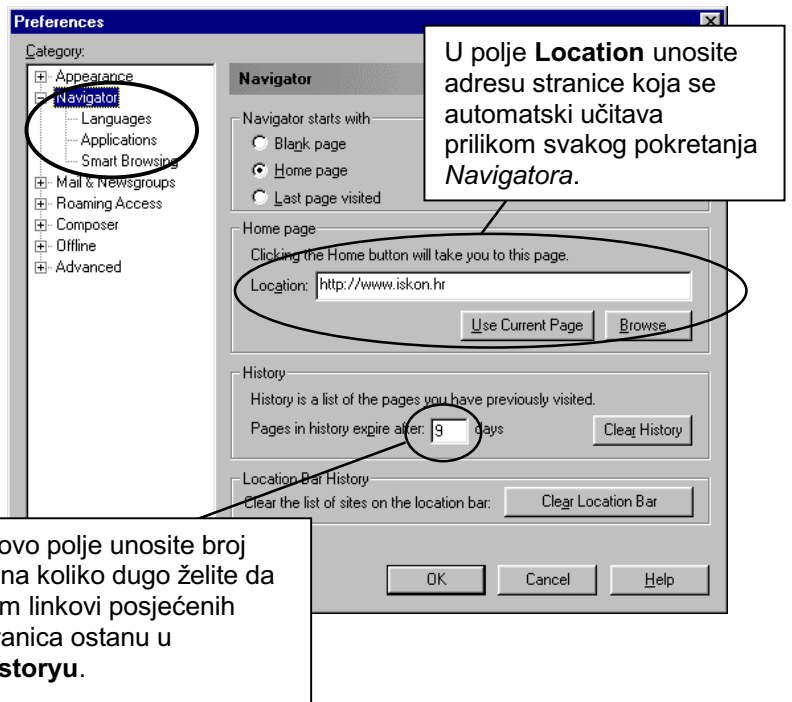
Ostale opcije koje se mogu pokazati nisu toliko bitne i jako ćete ih rijetko koristiti.

DEFINIRANJE PARAMETARA

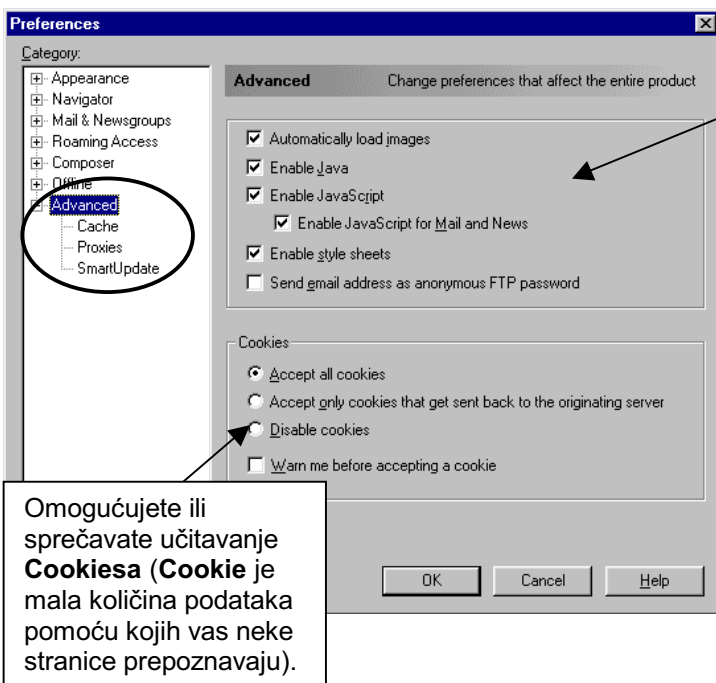
Padajući meni **Edit**, osim što sadrži opcije koje smo vam ranije objasnili, sadrži i opciju **Preferences...** pomoću koje se otvara dijaloški okvir za definiranje parametara većine aplikacija u programskom paketu *Netscape Communicator*, pa tako i samog *Navigatora*. Ukratko ćemo objasniti sve najbitnije opcije kojima ćete definirati rad *Netscapea*.

Klikom na opciju **Navigator** otvaraju se opcije vezane uz *Navigator*, a to su:

- **Languages** - izabirete jezik (ili više njih) na kojem ćete gledati web stranice (npr. hrvatski i engleski). Ova opcija korisna je kod web stranica koje su dostupne u nekoliko jezika.
- **Applications** - sadrži podatke o svim vrstama datoteka (file-ova) koje *Navigator* raspoznaje.
- **Smart Browsing** - ova opcija regulira rad opcije **What's Related**.

Slijedeća važna opcija pod **Preferences...** je **Advanced** (najdonja opcija u lijevom panelu **Preferencesa...**). Pomoću nje možete bitno olakšati sam rad *Navigatora*.

Opcije pomoću kojih dopuštate učitavanje **Java skripti**, kao i automatsko učitavanje slika.

Ostale podopcije **Advance-a** u lijevom panelu su:

- **Cache** - opcija pomoću koje kontrolirate snimanje najkorištenijih stranica na računalo, čime štedite na vremenu učitavanja stranica. (**NAPOMENA: neoprezno korištenje Cachea može zatrpiti računalo gomilom datoteka.**)
- **Proxies** - opcija kojom se možete spojiti na računalo koje ima veliku količinu **cachea**, čime vrijeme učitavanja stranica svodite na minimum.
- **SmartUpdate** - opcija pomoću koje omogućujete *Composeru* da se automatski nadogradi (upgarde) kad se spoji na Internet.

Pomoću **Appearance** (prva opcija u lijevom panelu) određujete veličinu i izgled fontova u *Navigatoru*, te boju linkova (onih koje ste posjetili i onih koje niste, kako bi ih znali razlikovati).

Brojevi Iskonovih modemskih ulaza:

Pristup Optimal – 076 610 000

Pristup Gold – 076 210 000

Biznet paket – 076 210 000

Pristup Gost – 076 410 000

INFORMACIJE O SERVERIMA

Mail	Incoming mail (POP) server	pop.iskon.hr
	Outgoing mail (SMTP) server	mail.iskon.hr
News	News (NNTP) server	news.iskon.hr
FTP	FTP server (za postavljanje vlastitih web stranica)	www.inet.hr (ili vlastita domena, ako je posjedujete)

DNS

213.191.128.2

213.191.128.3

PODRŠKA KORISNICIMA - KONTAKT

Na <http://podrska.iskon.hr>, web stranicama posvećenima korisnicima Iskona, možete pogledati svježije informacije o svom korisničkom statusu, popis svojih spajanja na internet, provjeriti koliko ste vremena bili spojeni, promijeniti lozinke, pročitati svju elektroničku poštu putem weba, otvoriti dodatne e-mail adrese, pročitati razne upute za podešavanje računala i programa za korištenje interneta i pronaći obavijesti o radu Iskonovog sustava.

Iskon Internet d.o.o.
Savska 41 / X
(poslovni toranj Zagrepčanka)
10000 Zagreb

Telefon: (01) 6000-700

Fax: (01) 6000- 777

**Besplatni info telefon:
0800-1000**

Ukoliko imate problema ili pitanja vezanih uz podešavanje računala ili programa za korištenje interneta, nazovite naš Odjel za korisničku podršku na telefon **062-10-10-10** (lokalni telefonski impulsi iz cijele Hrvatske) svakim danom **0-24 sata**, ili nam napišite e-mail na pomoc@iskon.hr.

Broj telefaksa korisničke podrške:

062-10-10-11

Na <http://www.iskon.hr> pronaći ćete dodatne informacije o Iskonu i uslugama.
Na e-mail adresu info@iskon.hr možete poslati upite za dodatne informacije.

